

8982

III Aug. St. Dr.

P

Bandstie 12.

3283 Traus.

VIII. a. 32.

19.

41. 1. 118.

MOŹY
Konstytucye różne

Podczas Seymu Ordynaryinego pod Konfe-
deracyą w Warszawie agitującego się
In Publicum.

Roku 1776.
WYDANE.

BIBLIOTHECA
VNIV. MAGELL.
CRACOVENSIS.

8982

55.

M O W A
JASNIE WIELMOZ. JMCI PANA
S E W E R Y N A
R Z E W U S K I E G O
HETMANA POLNEGO KORONNEGO
na Seymie d. 10. 8bris 1776. Roku
M I A N A.

NAYJASNIEYSZY KROLU.

PRZESWIETNE ZGROMADZONE SKONFEDEROWANE STANY.

Aymy połowę majątku naszego, abyśmy
drugą połowę całą zachowali; daymy
obie połowy majątku naszego, abyśmy się zostali
przy wolności; ale nie daymy nic, ieśli przeciw so-
bie dać mamy.

Wynika

Wynika ztąd, Prześwietne Stany, dwoiakię zapytanie; nayprzod; iak wiele podatku dać mamy? potym; Czy podatek dać mamy?

Pierwsze zapytanie łatwo rozwiązać można; bo zliczywszy co Obywatel mieć może, łatwo iest zliczyć co Obywatel dać może; byle to tylko zliczyć, co Obywatel nie ieden raz, ale co Obywatel zawsze dać może.

Nad drugim zapytaniem zaſtanowić ſię nieco potrzeba. Po napisanym Prawie, przez ktore, nie część iedna udzielnosci, ale cała udzielnosc, przenioſła ſię do rąk Rady Nieuſtaiącey; przez ktore władza Hetmanow, władza owa poſrzednicza iuż iest znieſiona; przez ktore Rząd wolny, w Rząd Deſpotyczny iest zamieniony; pytam ſię Prześwietnych Stanow, na co nam ſię zdadzą podatki?

Płacę chętnie Republikańci podatki, na utrzymanie wolnego ich Rządu; kto z nas nie wzdrygnie ſię, płacić ie, dla utrzymania naszego dziſieyſzego?

Płacę chętnie Republikańci podatki, na utrzymanie Obywatelow w poddańſtwie Prawa; kto ie z nas będzie płacił na utrzymanie Obywatelow w poddańſtwie Rady Nieuſtaiącey?

Płacę chętnie Republikańci podatki; na nadgrody Miłośnikom Oyczyzny; kto nadgrody Miłośnikom Deſpotyzmu płacić będzie.

Stanowił do tych czas gwałt Prawa, niechże ſtanowi y podatki, a my uciemieżenia, właſnego nie zakupuymy.

Wiem

Wiem ja, y dobrze pamiętam, com w odpowiedzi moiej na list okolny przed-Seymikowy JEGO KROLEWSKIEY MCI napisał w te Słowa; *O! iak mi będzie miły udział majątku mego, gdy zań kupię bezpieczeństwo, Rządu, Granic, y Obywatela*; Powtorzyłbym to y teraz, Prześwietne Stany; gdybym wiedział iż za udział majątku mego, kupię ja bezpieczeństwo rządu, granic, y obywatela; ale rządu tego, o którym wtedy pisałem, już niemasz, a nowy nastał Despotyczny; ale granice, już są uszczuplone, ale Obywatel już jest w niewoli. Udział tedy majątku mego, kupiłby mi tylko, bezpieczeństwo rządu Despotycznego, bezpieczeństwo granic uszczuplonych, bezpieczeństwo niewoli Obywatela; od czego PANIE racz mię zachować.

Dałbym ja chętnie, Prześwietne Stany, wszystko co mam; ale dałbym, nie dla utrzymania, ale dla zniesienia rządu teraźniejszego. Niech mi się wroci rząd dawny, niech mi się wroci rząd Przodków moich, niech mi się wroci rząd Człeka wolnego godny, a nie tylko majątku moiego, ale y życia mego załować nie będę.

Czytałem podane tu w tey Prześwietney Izbie wielorakie Tabelle Percept y Expens Rzeczypospolitey; mogę błdzić; ale idę za przeświadczeniem moim, gdy idę za Tabellą, którą Xiążę Jmć Lubomirski Marszałek Wielki Koronny, tak pracowicie, y tak doskonale ułożył, y Stanom podał. Z tey wynika; iż Rzeczypospolita dając ręką szczodłą, ale nie rozru-

tną,

tną, może dziś obeysć się bez nowego podatku; Woy-
skoby zostało iak jest, a Stan Cywilny, w tey Ta-
belli pomiarkowanie już zapłacony, czekałby od wo-
li y łaski Rzeczypospolitey powiększenia płacy swoiey;
a Woykuby icy nie wydzierał.

Zwiiac Woyko, aby Stan Cywilny był płatny;
nie mieć Zołnierza, aby mieć Radcow, Sekretarzow,
y Pifarzow; to iak dla mnie jest rzeczą nową, tak
nie poiętą. O by! Bog, w ciężkim gniewu swego za-
pale dał tę myśl nieprzyjaciółom Polski; my ją Prze-
świetne Stany odrzućmy.

Gdy tedy Seym terażnicyszy, niechce powięsze-
nia Woyśka Narodowego, my powiększenia poda-
tkow chcieć nie powinniśmy, y ia na nie z mieysca
mego nie pozwalam.

REGISTR

Konstytucyi y Mowów w tej
Książce Inayduiganych
Roku 1776.
WYDANYCH

	Folio
o Akt Konfederacyi Generalney oboyya Narodów	x
Mowa W. Mohronoskiego y W. honory Marszał ka Konfederacyi przy zagaieniu Seymu miana . . .	2
Mowa W. Ogirishiego y W. Litt. Marszałka Konfederacyi W. Litt.	3
Nota do Departamentu Interesów Cudzo- ziemskich, do W. Graffa de Stachelberg. P. sta Rosyjskiego	4
Respons na Tej. Note	5
Mowa W. Rzewuskiego Hetmana Pol. kor.	6
W Lipskiego Karsztel Seizyy	7
Mowa Króla Imgi	8

REGISTER.

	Folio
Wierze na pochwałę M ^{ro} Mokronoskiego	9.
Mowa W ^{ro} Kraszewskiego S. W. K ^{ro} wny	10.
W Ogińskiego Marszałk ^o W. Altt ^o	11.
Douffala Łowczego N. Altt ^o	12.
Moc Ratyfikacyi z Dworem Rosyjskim	13.
Mowa W ^{ro} Olizara Stelm ^o K ^{ro} wny	14.
Kosiathowski	15.
Gurowski Marszałk ^o N. Altt ^o	16.
Deputacya do examinowania Rady Nieustawczej	17.
Edanie W. Xęcia Lubomirskiego Marszałk ^o W ^{ro} K ^{ro} wny	18.
Mowa W ^{ro} Rzewuskiego Hetmana P. K ^{ro} wny	19.
Edanie W. L. Branińskiego Hetmana W ^{ro} K ^{ro} wny	20.
Głos W ^{ro} Nowowiejskiego Łowcy Wyszog ^o	21.

wygraw.

REGISTR

Ordynacya Sadów Szymowych . . .	22
Mowa M. Gurovskiego Kancel. Przem . . .	23.
..... X. Młodziejewskiego Biskupa . Przem . .	24.
Moc Ratyfikacyi z Dworem Wiedem . . .	25.
Mowa M. Olizara S. M.	26.
Moc Ratyfikacyi konwencyi Granicznej z Dworem Berlińskim	27.
Powinności i Władza Departamentów w Radzie Niewstaigcey	28.
Zdanie M. Lubomirskiego Marszałka M. . .	29.
Wotum Tegoz	30.
Mowa M. Kosiakowskiego	31.
Art. konwencyi między N. królem Ang. i Rzplta, a między królem Ang. Pruskim dla ulożenia granic	32.

REGISTR.

Obiawienie Ustanowienia Rady. Nic ustajacey	Folia 33
Zdanie M ^{ro} Czynskiego Hetmana W. M. A. B.	34
. . . . . Branickiego Hetmana W. K. W.	35
Mowa P ^{ro} Markowskiego Stolnika Mielny	36
. . . . . W. Rzewuskiego Hetmana Polny	37
Zdanie M ^{ro} Chreptowicza Polny	38
Mowa Króla	39
Deklaracya o komisaryach y Remisach z przeszłego seymu wypadłych	40
Mowa M ^{ro} Wiszowatego	41
. . . . . Bouffata	42
Zdanie J. A. Lubomirskiego Marszałk ^o W. K. W.	43
Projekt względem ocelenia przywó ^o obywatelow Kieryspor	44
Emiencyznie Expenzy Cywilney przez Tęgi podane	45
Mowa P ^{ro} Gurovskiego k ^o Przem	46
. . . . . Malachowskiego W. K. W.	47

J. K.

RECEPTR.

Głos J. A. Sanguszkha Wdy Wotyny - - - - -	48.
- - - W Markowskiego - - - - -	49.
- - - Korzeniewskiego - - - - -	50.
- - - Bukara - - - - -	51.
- - - - -	49.
- - - Bierzynskiego Karła Zytomir - - - - -	52.
- - - Zielińskiego - - - - -	53.
- - - Tierańowskiego - - - - -	54.
- - - Rzewuskiego H. B. K. 10 0607 - - - - -	55.
- - - Jęgorz - - - 12 0602 - - - - -	56.
- - - Bierzynskiego - - - - -	57.
Dochody Skarbu Koronnego - - - - -	58.
Wydatki Koronne - - - - -	59.
Mowa W Markowskiego - - - - -	60.
Ubezpieczenie Summ Ziemskich i Pożezuickich. - - - - -	61.
Obciążenie Legii cumptuarie - - - - -	62.
Universal der Kron - Schatz - Commission in Auschung des Schrupf und Rauch Taback Kommission R - plter Skarbu Koronnego - Włocław	63.
	64.

Termin zwrotu lub zgłoszenie prolongaty.

--	--

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022117

2-166.

